

Datum
2023-03-10

Diarienummer
FKA 2022/299(51)

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
ju.da@regeringskansliet.se

Högsta domstolens promemoria En utvidgad möjlighet att förordna pensionerade justitieråd att tillfälligt tjänstgöra i Högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen (2022/627)

Justitiedepartementets diarienummer Ju2022/02454

Förvaltningsrätten i Karlstad tillstyrker förslaget med följande synpunkter.

Det i förslaget identifierade behovet av att utvidga möjligheten att tillfälligt förordna pensionerade justitieråd är enligt förvaltningsrättens mening väl motiverat och underbyggt. Förslagets förenlighet med 11 kap. 1 § regeringsformen berörs dock endast översiktligt, med hänvisning till att en utvidgad möjlighet till tillfälliga förordnanden kan antas komma att utnyttjas endast i begränsad omfattning.

I förarbetena till 1992 års reform fördes ett resonemang om att det inte anses lämpligt att möjliggöra tillfälliga förordnanden i andra situationer än vid ordinarie domares sjukdom eller därmed jämförlig omständighet eftersom detta skulle avvika för mycket från de principer som bär upp reglerna i 11 kap. 1 § regeringsformen (prop. 1990/91:66 s. 7). Det som nu föreslås är att möjligheten ska utvidgas till att omfatta ytterligare två situationer. Vilka överväganden som skett i fråga om varför det nu anses förenligt med 11 kap. 1 § regeringsformen att möjliggöra tillfälliga förordnanden i fler situationer än vid sjukdom eller därmed jämförlig omständighet framgår emellertid inte. Förvaltningsrätten anser i och för sig att den föreslagna utvidgningen utgör en rimlig balans mellan behovet av ett mer flexibelt arbetssätt och principerna som ligger till grund för 11 kap. 1 § regeringsformen. Vilka överväganden som skett i detta avseende bör dock förtydligas i den fortsatta beredningen.

Vidare noterar förvaltningsrätten att förslaget inte uttryckligen anger om det fortsatt finns behov av att garantera en särskild ordning för hur pensionerade justitieråd ska förordnas när behovet uppstår. Vid 1992 års reform uttalades att det är angeläget att ersättare förordnas enligt en bestämd ordning som är uppbyggd efter objektiva grunder. Detta för att motverka misstankar om att ovidkommande hänsyn tas då ersättare förordnas. Vidare föreslogs att en sådan ordning skulle tas in i domstolarnas respektive arbetsordning (prop. 1990/91:66 s. 10). Huruvida det alltjämt anses vara angeläget med en sådan ordning framgår inte av förslaget. Även detta kan förtydligas.

I övrigt anser förvaltningsrätten att förslaget är tydligt motiverat och välavvägt.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Ulrika Melin efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Lisa Haikari.

Ulrika Melin

Lisa Haikari